

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího – oponenta práce

Jméno autora: Lukáš Nosek

Název práce: Etické problémy existence rytířských řádů a jejich teologické zdůvodnění

Oponent práce: ThLic. František Burda, Th.D.

Téma bylo v literatuře: Téma je v literatuře traktováno velmi výjimečně, pakliže se objeví, spíše jako parciální součást širšího celku. Nicméně literatura k tématice rytířských řádů je vcelku dostačující a kvalitní.

Zaměření práce: kompilativní východisko + interpretativní vyústění

Práce je zaměřena: teoreticky

Jazyková a stylistická úroveň práce: vyhovující

Rozsah práce: přiměřený (74s.)

Použitá literatura: aktuální, dostatečná šíře

Počet uváděných titulů: 48

Citace v textu: V textu je dostatečné množství citací, které mají důvod a nesuplují vlastní text.

Formální stránka práce: odpovídající

Cíl práce: splněn s přehledem

Úroveň závěrečné práce: naplňuje rámec požadavků BP

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Bakalářská práce Lukáše Noska zpracovává originální a v kontextu dění na poli současných válečných konfliktů a tzv. války proti terorismu velmi zajímavé téma otázky etického posouzení existence rytířských řádů v souvislosti s teorií spravedlivé války. Autor jednoznačně prokázal, že dovede teoreticky zpracovávat danou problematiku a to s evidentní pílí a čtenářským zápalem. Přičemž je třeba práci hned v úvodu pochválit za proporční vyváženost a tematickou souvztažnost a provázanost jednotlivých kapitol a logicky soustředěné a ucelené schéma.

Autor v úvodu práce načrtává teoretický rámec, ze kterého chce vycházet. Metodologicky práci ukotvuje, byť velmi jednoduchým způsobem. Prostor k závěrečnému posouzení a stanovení teze si vytváří především propojením biblické (starozákonní i novozákonní) perspektivy s historickou perspektivou zaměřenou na postoje rané církve, církevních autorit i osobností, situací kolem náboženských válek i východisky církevních dokumentů pojednávajících na dané téma. Patrně nejdůležitější a inspirativní snaha celé práce je zaměřena na otázku vztahu mezi kauzalitou a intencionalitou konstitutivních prvků existence rytířských řádů týkajících se užití násilí.

Práce je založena na poměrně široké četbě, byť některé důležité texty týkající se rytířských řádů a křížových výprav opomíjí. Na druhou stranu je třeba ocenit práci s cizojazyčnými texty, které se studenti běžně vyhýbají nebo ji nahrazují formálním uvedením jediného titulu. Lukáš Nosek stanovuje poněkud odvážnou tezi o neobhajitelnosti existence rytířských řádů, která je ale na

základě jeho postupu logická. Na druhou stranu se v rámci metodologického postupu dopouští celé řady zkratk, zjednodušení, ahistorismů i opomenutí, která se na takovém závěru podílejí. Na jednom místě použije např. klišé „temný středověk“ aniž by konkretizoval, co tím míní a na základě čeho. Velmi zjednodušený je i pohled na situaci kolem vzniku války proti Albigenským. Problematické je taky příčinné spojení role otce Dominika s extatickou pobožnou vášní při interpretaci okolností probíhajících bezprostředně po bitvě na Bílé Hoře. To se týká i interpretace jiných bitev či válečných situací, které jsou podmíněné ideologickými východisky převzatými ze sekundární literatury. Autor nebere v potaz antropologickou povahu fenoménu násilí, vášně, nenávisti apod., která ovlivňuje prakticky všechny válečné konflikty a jednání jednotlivých aktérů v nich. Na druhou stranu kořeny problému zcela správně vidí v souvislosti s aplikací koncepcí války sv. Augustina, který na jednu stranu stanovuje dodnes platnou a fascinující teorii spravedlivé války a současně hlásá problematický postoj řešení konfliktu s donatisty, který se později stává východiskem jak inkviziční praxe, tak i teologického ospravedlnění křížových válek. Za určité nedostatky práce je třeba považovat nedostatečnou kontextualizaci, která zjednodušuje a redukuje celkový obraz. Např. považovat výpad templářů na Damašek vyvolaný Balduinem II. za ryze útočný, je z hlediska širších kontextů ahistorické.

Slabinu také shledávám v tom, že jak etickému posouzení, tak teologickému zdůvodnění by příslušela širší a obsáhlejší reflexe zkoumání jednotlivých principů.

Pokud jde o jazykovou stránku, text sice obstojí gramaticky, avšak z hlediska stylistiky je poněkud těžkopádný, viz. obraty jako „bude pohovořeno“ (3x).

Navzdory naznačeným problémům práce mám za to, že práce překračuje standard prací tohoto oboru, odvážně a originálně se potýká s velmi vážným etickým dilematem a usiluje poctivě o vlastní řešení.

Výsledné hodnocení: Předložená bakalářská práce s přehledem splňuje podmínky a nároky kladené na odbornou práci.

K obhajobě si připravte odpovědi na otázky:

- 1) Jaké vidíte možnosti rozšíření své práce?
- 2) Pokuste se reflektovat otázku vztahu univerzálních principů a historické kontextuality. Lze je od sebe oddělovat v případě etického posuzování?

Datum: 14. 7. 2015

ThLic František Burda Th.D.